

Inicjatywa Obywatelska Instytutów PAN, www.ioi.pan.pl

Kontakt: ustawa.pan@hirszfeld.pl

prof. dr hab. Janusz Boratyński, Inst. Immunologii i Ter. Dośw. PAN, janusz.boratyński@hirszfeld.pl, tel. 669266920
prof. dr hab. Michał Kokowski, Inst. Historii Nauki PAN, michal.kokowski@gmail.com, tel. 501841723
dr hab. Marian Srebrny, prof. nadzw. Inst. Podstaw Informatyki PAN, marians@ipipan.waw.pl, tel. 226142785

Kraków – Łódź – Warszawa – Wrocław, 26 czerwca 2020 r.

Szanowny Pan Andrzej Duda,
Prezydent RP

Szanowny Pan Mateusz Morawiecki,
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Pan Wojciech Murdzek,
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowny Pan Tadeusz Kościński,
Minister Finansów

Szanowny Pan prof. Jerzy Duszyński,
Prezes Polskiej Akademii Nauk

Szanowny Pan dr hab. Maciej Duszczyk,
Przewodniczący Komitetu Polityki Naukowej

Szanowny Pan dr hab. Marcin Nowotny,
*Przewodniczący Komitetu Polityki Naukowej
poprzedniej kadencji (2018–2020)*

Posłowie i Senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej

List Otwarty Inicjatywy Obywatelskiej Instytutów PAN w sprawie propozycji Komitetu Polityki Naukowej MNiSW z 30 kwietnia 2020 r. dotyczącej reformy Polskiej Akademii Nauk

Szanowny Panie Prezydencie,
Szanowny Panie Premierze,
Szanowni Panowie Ministrowie,
Szanowny Panie Prezesie,
Szanowni Panowie Przewodniczący,
Szanowni Państwo Posłowie i Senatorowie,

17 czerwca 2020 roku odbyło się zdalne seminarium młodych polskich uczonych z profesorem Aaronem Ciechanowerem, laureatem Nagrody Nobla z chemii w 2004 roku, doktorem honoris causa m.in. uniwersytetów Warszawskiego, Łódzkiego, Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i Politechniki Warszawskiej. Spotkaniu młodego pokolenia polskich uczonych z noblistą patronowało m.in. Ministerstwo Rozwoju, a spotkanie otworzyła Pani Wicepremier Jadwiga Emilewicz.

Profesor Ciechanower mówił między innymi, że w dobie pandemii świat zobaczył, że nadzieja leży w nauce i badaniach naukowych i że nauka, która często musiała ustępować doraźnym potrzebom, zasługuje na poważne potraktowanie i adekwatne wsparcie finansowe.

30 kwietnia 2020 r. odchodzący Komitet Polityki Naukowej MNiSW przedstawił propozycję reformy Polskiej Akademii Nauk ([BM.WOG.001.30.2020](http://www.gov.pl/web/gov/bm-wog-001-30-2020)). Uważamy, że propozycja Komitetu Polityki Naukowej oparta jest na błędnych przesłankach. Interes Polski wymaga wspierania badań

naukowych na wysokim poziomie, a nie ich ograniczania poprzez nieprzemyślane zmiany organizacyjne i strukturalne.

O sile Polskiej Akademii Nauk stanowią badania naukowe prowadzone aktualnie w 69 instytutach PAN¹, które zatrudniają łącznie tylu pracowników, co jeden duży polski uniwersytet. Międzynarodowe rankingi instytucji naukowych SCImago Institutions Rankings i Nature Ranking Index (patrz tabele poniżej) lokują instytuty, prowadzące badania pod marką PAN, na czele polskich instytucji badawczych i akademickich. Tak więc sugestia KPN MNiSW, jakoby poziom badań prowadzonych w instytutach PAN był niski, nie jest prawdziwa, jeśli porównujemy go z poziomem badań prowadzonych w wiodących polskich uniwersytetach. Natomiast porównywanie dorobku 69 instytutów PAN z dorobkiem 86 instytutów Towarzystwa Maxa Plancka (21 pozycja w Scimago Institutions Rankings w 2020 r.; 16 w 2019 r. i 2018 r.; 10 w 2017; 9 w 2016 r.;² 3 pozycja w Nature Index w 2020 r., 2019 r. oraz 2018 r.; 4 w 2016 r.³) z pominięciem nakładów na działalność tego Towarzystwa (1,8 miliarda euro w 2018 r.⁴) ma charakter demagogiczny.

W swojej opinii Komitet Polityki Naukowej MNiSW stwierdził, że instytuty PAN są skostniałymi jednostkami naukowymi, nieodpowiadającymi na wyzwania współczesnej nauki, czego wyrazem jest rzekomy fakt, że przez ponad 30 lat wolnej Polski (tzn. po 1989 r.) nie powstał żaden nowy instytut PAN.⁵ Tymczasem to właśnie instytuty PAN, dzięki posiadanej autonomii i posiadaniu doświadczonych zespołów badawczych umiały podjąć nowe wyzwania w czasie pandemii COVID-19.⁶

¹ W 2020 r. wśród 69 jednostek PAN 14 ma kat. A+, 46 kat. A, 9 kat. B oraz 0 kat. C.

W 2018 r. jednostki te były oceniane w tzw. grupach wspólnej oceny (GWO), w których porównywano z sobą dorobek tylko jednostek PAN. Liczbę jednostek o kat. A+ ustalono zgodnie z rozporządzeniami „ewaluacyjnymi”, co skutkowało tym, że w każdej GWO kategorię A+ zdobywała najlepsza jednostka z danej GWO. Gdyby na tych samych zasadach porównywano dorobek jednostek PAN z dorobkiem jednostek uczelni wyższych i instytutów badawczych, wiele instytutów PAN o kat. A i B poprawiłoby swoje notowania, gdyż dorobek naukowy instytutów PAN jest z reguły statystycznie wyższy od dorobku naukowego jednostek uczelni wyższych i instytutów badawczych.

Uwaga: „Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. o kategoriach naukowych przyznanych jednostkom naukowym i uczelniom ...” (zob. MNiSW 2018⁷) informował o istnieniu 70 jednostek PAN (14 miało kat. A+, 44 kat. A, 11 kat. B, 1 kat. C), ale w momencie jego opublikowania zawierał on już nieaktualną informację o istnieniu jako odrębnej jednostki „Międzynarodowego Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych i Niskich Temperatur PAN” (kat. B), gdyż jednostka ta została włączona 15 września 2017 r. do Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN (kat. A) – zob. Prezydium PAN 2017a; 2017b. Ponadto, na przełomie 2018 roku, po złożeniu odwołań 2 jednostki o kat. B (Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN i Instytut Mechaniki Górotworu PAN) zdobyły kat. A, a 1 jednostka o kat. C (Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN) – kat. B (informacje własne IOI PAN).

² Zob. Scimago Institutions Rankings. Dostęp online: <https://www.scimagoir.com/rankings.php>.

³ Zob. Nature Index. Dostęp online: <https://www.natureindex.com/>.

⁴ Zob. Max-Planck-Gesellschaft. Facts and Figures. Dostęp online: <https://www.mpg.de/facts-and-figures>.

⁵ 19.06.1990 r. powstał Inst. Studiów Politycznych PAN, 23.10.1990 r. Inst. Paleobiologii im. Romana Kozłowskiego PAN, 1.02.1993 r. Inst. Ochrony Przyrody PAN, 26.06.1997 r. Międzynarodowy Inst. Biologii Molekularnej i Komórkowej PAN (zaczął faktycznie działać od 1999 r.), 30.04.1998 r. Inst. Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, 20.03.2003 r. Inst. Genetyki Człowieka PAN, 16.05.2003 r. Inst. Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN, 1.08.2008 r. (Instytut) Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN, 15.01.2009 r. Inst. Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN, 16.10.2009 r. Inst. Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN (z połączenia Zakładu Archeologii Śródziemnomorskiej PAN powołanego w 1956 r. i Zakładu Krajów Pozaeuropejskich PAN powołanego w 1976 r.), 30.12.2010 r. (Instytut) Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN oraz 18.01.2011 r. (Instytut) Centrum Fizyki Teoretycznej PAN (począwszy od 1.05.1980 r. ewolucja struktur organizacyjnych od centrum, poprzez zakład a skończywszy na instytucie) – zob. Bibliografia. *Dokumenty dotyczące rejestracji instytutów PAN*. Wiele instytutów PAN podlegało także bardzo poważnym wewnętrznym przekształceniom. Nie ma więc mowy o żadnej stagnacji organizacyjnej tych jednostek naukowych.

⁶ Inst. Chemii Bioorganicznej PAN opracował polski test na obecność koronawirusa. Inst. Genetyki Człowieka PAN i Inst. Immunologii i Terapii Dośw. PAN zorganizowały laboratoria diagnostyki COVID-19. Inst. Biologii Medycznej PAN, Inst. Biochemii i Biofizyki PAN, Inst. Medycyny Dośw. i Klinicznej PAN, Międzynarodowy Inst. Biologii Molekularnej i Komórkowej wsparły organizację takich laboratoriów sprzętem i wykwalifikowaną kadrą. Inst.

Chcemy w tym miejscu przypomnieć, że znajdujemy się na początku okresu istotnych zmian społecznych i ekonomicznych, wywołanych skutkami pandemii, które powodują pojawienie się nowych wyzwań i priorytetów. Już teraz obserwujemy gwałtowny wzrost zainteresowania badaniami w dziedzinie nauk społecznych i ekonomicznych, wywołany koniecznością śledzenia szybko zmieniającej się kondycji społeczeństwa i gospodarki. W tej sytuacji ograniczanie potencjału polskiej nauki przez nieprzemyślaną reorganizację spowoduje wyłącznie straty. Dlatego propozycja Komitetu Polityki Naukowej MNiSW podnosząca potrzebę zachowania mniej niż połowy instytutów PAN (bo tylko 30 instytutów kategorii A+ i wybranych instytutów kategorii A), nie tylko nie ma uzasadnienia, ale jest szkodliwa. Propozycja ta m.in. abstrahuje od mechanizmu przyznawania kategorii A+, ograniczającego liczbę takich jednostek.⁷ Pomija ona także wieloletnie zaniedbania w finansowaniu działalności naukowej instytutów PAN i wynagrodzeń pracowników w tych instytutach.⁸

Sytuację wywołaną pandemią i wynikające z niej zapotrzebowanie na niestandardowe badania naukowe można natomiast wykorzystać dla stworzenia instytutom PAN podobnych warunków finansowych, jakimi cieszą się wyższe uczelnie. Przypomnijmy, że w budżecie państwa znalazły się duże środki na wzrost subwencji dla uniwersytetów badawczych, a wcześniej na rozwój infrastruktury UW i UJ oraz innych uniwersytetów.⁹ Na początku trzeciej dekady XXI wieku różne

Biologii Dośw. PAN opracowuje wysokoprzepustową metodę testowania zbiorczego (projekt Sonar). Inst. Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN opracował urządzenie Ventil umożliwiające podłączenie dwóch pacjentów do jednego respiratora. Centrum Badań Kosmicznych PAN bierze udział w projekcie HERoS wspomagającym systemową walkę ze skutkami pandemii. (zob. https://informacje.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=2915)

Od momentu wybuchu pandemii Inst. Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN bada w ramach projektu „Okruchy pandemii na prowincji” jak społeczności wiejskie radzą sobie w sytuacji kryzysu, w różnych sferach: społecznej, materialnej, samorządowej, szkolnej, zdrowotnej. W ramach projektu „Moja sytuacja w czasie korona wirusa” monitorowana jest zmiana sytuacji materialnej Polek i Polaków.

Instytut Filozofii i Socjologii PAN ogłosił konkurs na „Pamiętniki pandemii”, na podstawie których naukowcy wywnioskują jak wyglądała codzienność okresie pandemii (codzienne obowiązki, kontakty z bliskimi i znajomymi, rozrywki, praca zawodowa).

Platforma edukacyjna Khan Academy, powstała z inicjatywy i przy merytorycznym wsparciu Centrum Fizyki Teoretycznej PAN jest jednym z narzędzi polecanych przez Ministerstwo Cyfryzacji do pracy zdalnej z uczniami.

Czas epidemii COVID-19 to także czas odkrycia istniejących już od dawna *darmowych* platform komunikacyjnych i *darmowego* nowoczesnego portalu Zenodo (CERN): 16.04.2020 Pracownia Naukoznawstwa Instytutu Historii Nauki PAN współorganizowała z Komisją Historii Nauki PAU pierwszą wideokonferencję w dziejach IHN PAN i PAU oraz dyscypliny „historia nauki” w Polsce; przy tej okazji, po raz pierwszy w Polsce w tej dyscyplinie wykorzystano portal Zenodo do rozpowszechniania materiałów pokonferencyjnych. Te darmowe narzędzia zrewolucjonizują dalszy rozwój historii nauki w Polsce.

⁷ W mechanizmie przyznawania kategorii A+ od wielu lat działa też pewna uznaniowość, co wiąże się m.in. z nierównym traktowaniem dyscyplin (w niektórych kilka A+, w innych żadna).

⁸ Przypomnijmy, że zrównanie minimalnych wynagrodzeń pracowników instytutów PAN z wynagrodzeniami pracowników na uczelniach wyższych udało się zrealizować dopiero we wrześniu 2019 r., na ostatnim posiedzeniu ubiegłej kadencji Parlamentu, dzięki **zgodnemu działaniu** parlamentarzystów obozu rządzącego i opozycji.

⁹ Zob. MNiSW 2019a: „3. Roczna kwota zwiększenia subwencji dla uczelni wyłonionej w konkursie wynosi **10% kwoty subwencji**, o której mowa w art. 387 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, przyznanej w roku 2019” (**to w przypadku UW i UJ dodatkowe kwoty rządu 70–80 mln zł** – zob. MNiSW 2019b).

Dziennik Ustaw 2001: „Art. 3. 1. Łączne nakłady budżetu państwa na dofinansowanie Programu [Wieloletniego „Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego”] w całym okresie jego realizacji nie mogą przekroczyć kwoty **946 543 tys. zł**, przy wartości kosztorysowej zadań inwestycyjnych objętych Programem wynoszącej 962 500 tys. zł w cenach roku 2008.

Rada Ministrów 2018: „2. Nakłady z budżetu państwa, o których mowa w ust. 1 [dotyczącego finansowania Programu Wieloletniego pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”], w poszczególnych latach wynoszą: 1) 2016 r. – 1 211 063 zł; 2) 2017 r. – 2 357 541 zł; 3) 2018 r. – 16 164 389 zł; 4) 2019 r. – 86 947 672 zł; 5) 2020 r. – 119 461 285 zł; 6) 2021 r. – 154 267 000 zł; 7) 2022 r. – 132 824 972 zł; 8) 2023 r. – 186 405 000 zł; 9) 2024 r. – 166 829 427 zł; 10) 2025 r. – 78 642 151 zł”) (czyli razem **945 110 500 zł**).

Dziennik Ustaw 2014: „Art.3.1. Łączne nakłady budżetu państwa na dofinansowanie Programu [Wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004–2015”] w całym okresie jego realizacji nie mogą przekroczyć

traktowanie podmiotów, realizujących interes państwa poprzez prowadzenie badań naukowych, nie ma bowiem żadnego uzasadnienia.

Nie ma też żadnego uzasadnienia dla stworzenia, według propozycji Komitetu, nowego bytu, jakim miałyby być Sieć Instytutów Towarzystwa Marii Skłodowskiej-Curie. Zmiana nazwy instytutów PAN, polegająca na porzuceniu rozpoznawalnej na świecie „marki” Polskiej Akademii Nauk, spowoduje utratę prestiżu tych instytutów, co za tym idzie utratę pozycji na międzynarodowym rynku naukowym. Dotyczy to także skutków centralizacji zarządzania, czy innych radykalnych zmian w organizacji badań naukowych. Instytuty PAN powinny cieszyć się samodzielnością merytoryczną i finansową, działając pod marką PAN.

Za wyjątkowo kuriozalną uważamy propozycję odebrania instytutom PAN prawa nadawania stopni naukowych, gdyż członkami rad naukowych instytutów PAN, którzy uczestniczą w procesie nadawania stopni naukowych lub opiniowania wniosków profesorskich, są często największe autorytety swoich dziedzin niezależnie czy są to pracownicy instytutów PAN czy uczelni wyższych;¹⁰ instytuty PAN to czasami też jedyne w Polsce centra naukowe mające uprawnienia do nadawania stopni naukowych lub opiniowania wniosków profesorskich w niektórych specjalnościach naukowych.

Zgadzamy się natomiast z Komitetem Polityki Naukowej MNiSW w **fundamentalnej kwestii: w żywotnym interesie państwa polskiego jest zwiększenie efektywności prac wszystkich instytutów PAN.**

Zdaniem Inicjatywy Obywatelskiej Instytutów PAN służyć temu będzie znaczący wzrost subwencji instytutów PAN i modernizacja infrastruktury wszystkich instytutów PAN, począwszy od dotąd najbardziej zaniedbywanych i niedofinansowanych.

Przedstawiana propozycja dofinansowania instytutów PAN ma charakter uniwersalny i nie zależy od tego, jaki ostatecznie zostanie przyjęty model zarządzania instytutami PAN (zgłoszono dotąd m.in. cztery propozycje: nowa sieć Instytutów Towarzystwa Marii Skłodowskiej-Curie, model Zespołu ds. reformy PAN przy Prezesie PAN, model tzw. PAN-beta oraz model Porozumienia Instytutów Naukowych PAN).

Z wyrazami szacunku

Przedstawiciele Inicjatywy Obywatelskiej Instytutów PAN

prof. dr hab. Janusz Boratyński	(Inst. Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN)
dr hab. Krystyna Dąbrowska	(Inst. Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN)
dr hab. Lidia Karabon	(Inst. Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN)
prof. dr hab. Michał Kokowski	(Inst. Historii Nauki PAN)
dr Magdalena Kotowska	(Inst. Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN)
prof. dr hab. Jolanta Łukasiewicz	(Inst. Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN)
dr hab. Lech Mankiewicz	(Centrum Fizyki Teoretycznej PAN)
dr hab. Grzegorz Marzec	(Inst. Badań Literackich PAN)
mgr Ariadna Masłowska-Nowak	(Inst. Badań Literackich PAN)
prof. dr hab. Edward Opaliński	(Inst. Historii PAN)
dr hab. Ireneusz Sadowski	(Inst. Studiów Politycznych PAN)
dr Julian Srebrny	(Uniwersytet Warszawski)
dr hab. Marian Srebrny	(Inst. Podstaw Informatyki PAN)

kwoty **500 711 tys. zł**, przy wartości kosztorysowej zadań inwestycyjnych objętych Programem wynoszącej 546 753 tys. zł w cenach roku 2009” [pogrubiona czcionka – IOI PAN].

¹⁰ Nie mają tej możliwości uczelnie wyższe, gdyż sprawy nadawania stopni naukowych czy opiniowania wniosków profesorskich leżą w gestii Senatu uczelni, do którego należą wyłącznie pracownicy tej uczelni. Zob. Dziennik Ustaw 2018, Art. 178.1.

Niniejsze stanowisko popierają:

Dyrektorzy Instytutów PAN

dr hab. Robert Balas, prof. IP PAN	(Dyr. Inst. Psychologii PAN)
prof. dr hab. Jerzy Bański	(Dyr. Inst. Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN)
prof. dr hab. nauk med. Leonora Bużańska	(Dyr. Inst. Medycyny Doświadczalnej i Klin. PAN)
prof. dr hab. inż. Tadeusz Czachórski	(Dyr. Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej)
prof. dr hab. Jarosław Dziadek	(Dyr. Inst. Biologii Medycznej PAN)
dr hab. Ewa Dahlig-Turek, prof. IS PAN	(Dyr. Inst. Sztuki PAN)
dr hab. inż. Krzysztof Galos, prof. IGSMiE PAN	(Dyr. Inst. Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN)
dr hab. inż. Andrzej Herman, prof. IFZZ PAN	(Dyr. Inst. Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN)
dr hab. Andrzej M. Jagodziński, prof. ID PAN	(Dyr. Inst. Dendrologii PAN)
prof. dr hab. Marek Jeżabek	(Dyr. Inst. Fizyki Jądrowej PAN)
prof. dr hab. Jan Kiciński	(Dyr. Inst. Maszyn Przepływowych, PAN)
dr hab. Rafał Kowalczyk, prof. IBS PAN	(Dyr. Inst. Biologii Ssaków PAN)
prof. dr hab. Władysław Lasoń	(Dyr. Inst. Farmakologii PAN)
prof. dr hab. inż. Adam Liebert	(Dyr. Inst. Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN)
dr hab. Tomasz Mazgajski	(p.o. Dyr. Muzeum i Instytutu Zoologii PAN)
prof. dr hab. Zbigniew Miszalski	(Dyr. Inst. Fizjologii Roślin PAN)
prof. dr hab. Bożena Moskwa	(Dyr. Inst. Parazytologii PAN)
prof. dr hab. Grzegorz Motyka	(Dyr. Inst. Studiów Politycznych PAN)
prof. dr hab. Marcin Opallo	(Dyr. Instytut Chemii Fizycznej PAN)
prof. dr hab. inż. Beata Orlecka-Sikora	(Dyr. Inst. Geofizyki PAN)
prof. dr hab. inż. Wojciech Penczek, czł. kor. PAN	(Dyr. Inst. Podstaw Informatyki PAN)
prof. dr hab. Marek Potrzebowski	(Dyr. Centrum Badań Mol. i Makromolekularnych PAN)
prof. dr hab. Jarosław Poznański	(Dyr. Inst. Biochemii i Biofizyki PAN)
prof. dr hab. Marian Rębkowski	(Dyr. Inst. Archeologii i Etnologii PAN)
dr hab. Jacek Rybka prof. IITD PAN	(p.o. Dyr. Inst. Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN)
dr hab. Teodozja Rzeuska prof. IKŚiO PAN	(Dyr. Inst. Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN)
prof. dr hab. Adam Sawicki	(Dyr. Centrum Fizyki Teoretycznej PAN)
dr hab. inż. Przemysław Skotniczny prof. IMG PAN	(Dyr. Inst. Mechaniki Górotworu PAN)
prof. dr hab. Ewa Słaby	(Dyr. Inst. Nauk Geologicznych PAN)
prof. dr hab. Mikołaj Sokołowski	(Dyr. Inst. Badań Literackich PAN)
dr hab. Jacek Soszyński, prof. IHN PAN	(Dyr. Inst. Historii Nauki PAN)
prof. dr hab. Iwona Stanisławska	(Dyr. Centrum Badań Kosmicznych PAN)
dr hab. Monika Stanny prof. IRWiR PAN	(Dyr. Inst. Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN)
prof. dr hab. Łukasz Stettner	(Dyr. Inst. Matematycznego PAN)
prof. dr hab. Jarosław Stolarski	(Dyr. Inst. Paleobiologii PAN)
prof. dr hab. Andrzej Szablewski	(Dyr. Inst. Nauk Ekonomicznych PAN)
prof. dr hab. Lech Wojciech Szajdak	(Dyr. Inst. Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN)
prof. dr hab. Lucyna Śliwa	(Dyr. Instytutu Botaniki PAN)
dr hab. inż. Waldemar Świdziński, prof. IBW PAN	(Dyr. Inst. Budownictwa Wodnego PAN)
dr hab. inż. Marek Tańczyk	(p.o. Dyr. Inst. Inżynierii Chemicznej PAN)
dr hab. Sebastian Tarcz	(Dyr. Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN)
prof. dr hab. Barbara Trzebicka	(Dyr. Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN)
prof. dr hab. Jan Marcin Węślawski	(Dyr. Inst. Oceanologii PAN)
prof. dr hab. Agnieszka Wierzbicka	(Dyr. Inst. Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN)
dr hab. Joanna Wojewoda-Budka, prof. IMIM PAN	(Dyr. Inst. Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN)
dr hab. Elżbieta Wilk-Woźniak, prof. IOP PAN	(Dyr. Instytutu Ochrony Przyrody PAN)
prof. dr hab. Sławomir Zadrozny	(Dyr. Inst. Badań Systemowych PAN)
prof. dr hab. Maciej Zalewski	(Dyr. Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii PAN)
prof. dr hab. Anna Zielińska	(Dyr. Inst. Sławistyki PAN)
prof. dr hab. Piotr Życki	(Dyr. Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika PAN)
oraz	
prof. dr hab. Romuald Rzadkowski	(Instytut Maszyn Przepływowych, PAN)
dr hab. Joanna Schiller-Walicka, prof. IHN PAN	(z-ca. dyr. Inst. Historii Nauki PAN)
prof. dr hab. Jerzy Wilkin, czł. rzecz. PAN	(Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa, PAN)

i inne osoby, które wyraziły poparcie dla treści niniejszego listu na stronie www.petyceonline.com

https://www.petyceonline.com/list_otwarty_inicjatywy_obywatelskiej_instytutow_pan_w_sprawie_propozycji_komitetu_polityki_naukowej_mnisw_z_30_kwietnia_2020_r_dotyczej_reformy_polskiej_akademii_nauk

Pozycja wiodących polskich instytucji naukowych w rankingach międzynarodowych

Tabela 1. Nature Ranking Index. (<https://www.natureindex.com/annual-tables/>)

Rok	Instytuty PAN	Uniwersytet Warszawski	Uniwersytet Jagielloński
2016	253	368	405
2017	289	384	453
2018	257	383	413
2019	280	304	417
2020	255	350	475

Tabela 2. Scimago Institutions Rankings.

(<https://www.scimagoir.com/rankings.php?country=POL&year/>)

Rok	Instytuty PAN	Uniwersytet Warszawski	Uniwersytet Jagielloński
2016	234	503	456
2017	237	503	422
2018	332	542	496
2019	196	523	437
2020	205	549	472

Bibliografia

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Komitet Polityki Naukowej 2020: Propozycje Komitetu Polityki Naukowej Dotyczące Reformy Polskiej Akademii Nauk (PAN). Sygnatura: BM.WOG.001.30.2020. Warszawa, 30 kwietnia 2020. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/eac043d3-ad61-495d-a8ac-295d6d4d288f>.

Dokumenty dotyczące kategorii Instytutów PAN

Kancelaria Sejmu 2018: Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Dz.U. 2018 poz. 1669. Dostęp online: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001669/U/D20181669Lj.pdf>.

Kieraciński, Piotr 2017: Ostatnia parametryzacja? Kategoryzacja jednostek naukowych 2017. *Forum Akademickie* 11. Dostęp online: <https://prenumeruj.forumakademickie.pl/fa/2017/11/ostatnia-parametryzacja/>.

MNiSW 2016: Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym i uczelniom, w których zgodnie z ich statutami nie wyodrębniono podstawowych jednostek organizacyjnych. Dz. U. 2016, poz. 2154. Dostęp online: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20160002154/O/D20162154.pdf>.

MNiSW 2018a: Zasady kompleksowej oceny jednostek naukowych i przyznawania im kategorii naukowych (19.03.2018). Dostęp online: <http://www.bip.nauka.gov.pl/komitet-ewaluacji-jednostek-naukowych/zasady-kompleksowej-oceny-jednostek-naukowych-i-przyznawania-im-kategorii-naukowych.html>.

MNiSW 2018b: Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. o kategoriach naukowych przyznanych jednostkom naukowym i uczelniom, w których zgodnie z ich statutami nie wyodrębniono podstawowych jednostek organizacyjnych. Dostęp online: http://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2018_10/0a5e15c139f6206c8e4925411d7cf751.pdf.

Prezydium PAN 2017a: Uchwała nr 12/2017 Prezydium PAN z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie likwidacji międzynarodowego instytutu naukowego PAN pod nazwą Międzynarodowe Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych i Niskich Temperatur z siedzibą we Wrocławiu. Dostęp online: <https://instytucja.pan.pl/images/2017/uchwały/Prezydium/U-12.pdf>.

Prezydium PAN 2017b: Uchwała nr 22/2017 Prezydium PAN z dnia 16 maja 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie likwidacji międzynarodowego instytutu naukowego PAN pod nazwą Międzynarodowe Laboratorium Silnych Pól Magnetycznych i Niskich Temperatur z siedzibą we Wrocławiu. Dostęp online: <https://instytucja.pan.pl/images/2017/uchwały/Prezydium/U-22.pdf>.

Dokumenty dotyczące dodatkowego finansowania uczelni wyższych

Dziennik Ustaw 2001: Ustawa z dnia 23 maja 2001 roku o ustanowieniu Programu Wieloletniego „Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Dostęp online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20010670677/U/D20010677Lj.pdf>.

Dziennik Ustaw 2014: Ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2015”. Dostęp online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140001119/O/D20141119.pdf>.

Dziennik Ustaw 2018: Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Dziennik ustaw poz. 1668. Tekst ujednolicony. Dostęp online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001668/U/D20181668Lj.pdf>.

Rada Ministrów 2015: Uchwała nr 209 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025” (M.P. poz. 1124 oraz z 2017 r. poz. 58). Dostęp online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20150001124/O/M20151124.pdf>.

Rada Ministrów 2018: Uchwała nr 101 Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Uniwersytet Warszawski 2016–2025”. Dostęp online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20180000800/O/M20180800.pdf>.

MNiSW 2019a: Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 marca 2019 r. o pierwszym konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Dostęp online: http://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2019_03/e43bfd0f654646cbed4d6ff424ed1f0e.pdf.

MNiSW 2019b: Załącznik do Komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 kwietnia 2019 r. o wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego przyznanych na 2019 r. Dostęp online: <https://www.gov.pl/attachment/c9d5c2a5-99f5-4d89-ba03-abcdd76d7359>.

Dokumenty dotyczące rejestracji instytutów PAN

Centrum Fizyki Teoretycznej PAN 2020: Strona domowa. Dostęp online: <http://www.cft.edu.pl/new/public/pl/pages/general-information>.

Dziennik ustaw 1997: Ustawa z dnia 26 czerwca 1997 r. o Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie. Dz. U. Nr 106, poz. 674.

Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN 2020: Strona domowa. Dostęp online: https://epnp.pl/uczelnia/miedzynarodowy_instytut_polskiej_akademii_nauk_europejskie_regionalne_centrum_ekohydrologii_pod_auspicjami_unesco.

Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej PAN 2020: Strona domowa. Dostęp online: <https://www.iimcb.gov.pl/pl/instytut>.

PAN Rejestr instytutów naukowych 2019a: Nr rejestru: RIN-I-51/98. Instytut Studiów Politycznych PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Studiów_Politycznych_PAN.pdf.

PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019b: Nr rejestru: RIN-II-8/98. Instytut Paleobiologii im. Romana Kozłowskiego PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Paleobiologii_PAN.pdf.

PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019c: Nr rejestru: RIN-II-31/98. Instytut Ochrony Przyrody PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Ochrony_Przyrody_PAN.pdf.

PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019d: Nr rejestru: RIN-VII-7/98. Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Gospodarki_Surowcami_Mineralnymi_i_Energią_PAN.pdf.

- PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019e: Nr rejestru: RIN-VI-59/03. Instytut Genetyki Człowieka PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Genetyki_Czlowieka_PAN.pdf.
- PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019f: Nr rejestru: RIN-V-60/03. Instytut Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Fizjologii_Roślin_PAN.pdf.
- PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019g: Nr rejestru: Nr RIN-II-65/08. Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Europejskie_Regionalne_Centrum_Ekohydrologii_PAN.pdf.
- PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019h: Nr rejestru: RIN-V-66/09. Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Środowiska_Rolniczego_i_Leśnego_PAN.pdf.
- PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019i: Nr rejestru: RIN-III-70/11. Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Centrum_Materiałów_Polimerowych_i_Węglowych_PAN.pdf.
- PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019j: Nr rejestru: Nr RIN-I-67/10. Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Instytut_Kultur_Śródziemnomorskich_i_Orientalnych_PAN.pdf.
- PAN. Rejestr instytutów naukowych 2019k: Nr rejestru: RIN-III-69/11. Centrum Fizyki Teoretycznej PAN. Dostęp online: https://instytucja.pan.pl/images/2019/rin-grudzien-2019/Centrum_Fizyki_Teoretycznej_PAN.pdf.